

Strasbūrā, 13.3.2018.
SWD(2018) 79 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

**APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM - KOPSAVILKUMA
ZIŅOJUMS**

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums Padomes ieteikumam

par darbinieku un pašnodarbināto personu piekļuvi sociālajai aizsardzībai

{COM(2018) 132 final}

APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM – KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Par Eiropas sociālo tiesību pīlāru

2016. gada 8. martā Eiropas Komisija pieņēma paziņojumu, kurā nāca klajā ar pirmo provizorisko izklāstu par to, kādam vajadzētu būt Eiropas sociālo tiesību pīlāram¹. Paziņojumā izklāstīts iniciatīvas pamatojums un tā nozīme, joma un būtība².

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija no 2016. gada marta līdz 31. decembrim veica plašu sabiedrisko apspriešanu, lai apkopotu atsauksmes par ierosināto izklāstu un tās iekļautu galīgajā priekšlikumā. Apspriešanās mērķis bija apspriest spēkā esošās sociālās tiesības, mainīgo situāciju darba tirgū un sabiedrībā un pīlāra nozīmi ekonomiskās un monetārās savienības sociālajā dimensijā. 2017. gada 23. janvārī notika Eiropas konference, kas noslēdza šo apspriešanos³. Galvenais temats apspriešanās procesā bija par to, kā nodrošināt cilvēkiem sociālo aizsardzību neatkarīgi no viņu nodarbinātības veida.

Ieinteresētās personas norādīja, ka “pienācīga un ilgtspējīga sociālā aizsardzība būtu jāattiecinā uz visām personām neatkarīgi no viņu nodarbinātības statusa, pienācīgu uzmanību veltot visneaizsargātākajiem, pamatojoties uz integrētu pieeju attiecībā uz labuma gūšanu un pakalpojumu nodrošināšanu, ietverot pieejamu un ilgtspējīgu veselības aprūpi, kurā ņemti vērā attiecīgās valsts apstākļi, un kvalitatīvu ilgtermiņa aprūpi, kas jo īpaši pamatojas uz mājaprūpes pakalpojumiem un aprūpes pakalpojumiem kopienās, kā arī pienācīgu mājokli un palīdzību bezpajumtniekiem, veicinot to sociālo reintegrāciju. Pienācīgiem saprātīga ilguma bezdarbnieka pabalstiem un pienācīgām minimālā ienākuma shēmām būtu jānodrošina stabils sociālās aizsardzības minimālais līmenis, kas spēj nodrošināt reintegrāciju darba tirgū. Pensiju sistēmām būtu jānodrošina atbilstīga aizsardzība pret nabadzību vecumdienās, vienlaikus nodrošinot ilgtspēju, lai aizsargātu nākamās paaudzes un nodrošinātu nepieciešamos resursus bērniem bez nabadzības.”⁴

Arī pārējās ES iestādes piedalījās attiecīgajās debatēs. Tā kā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja⁵ (“uzskata, ka Eiropas Komisijas uzsāktajās debatēs par Eiropas sociālo tiesību pīlāra izvērsšanu ir jāiekļauj arī jautājums par jaunajos darba veidos strādājošo darba ņēmēju situāciju un jo īpaši par viņu statusa atzīšanas veidu, kā arī jānodrošina viņiem adekvāta piekļuve sociālā nodrošinājuma un sociālās aizsardzības sistēmām”) un Reģionu komiteja⁶ (“uzskata, ka jauno nodarbinātības veidu vai jaunu kopīgo Eiropas obligāto standartu ieviešanas kontekstā vienmēr būtu jāgādā par atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni”) debatēs aizsāka šos jautājumus, Eiropas Parlaments⁷ spēra soli tālāk un aicināja “dot iespēju visām personām – neatkarīgi no to nodarbinātības veida un pašnodarbinātības”.

¹ COM(2016) 127 *final*.

² Tam tika pievienoti divi Komisijas dienestu darba dokumenti: pirmajā dokumentā ir aprakstītas galvenās ekonomikas, darba tirgus un sociālās tendences, uz kurām pamatojas pīlārs un kuras tam būtu jāpalīdz risināt; otrā dokumentā atgādināts par svarīgāko tiesību aktu kopumu ES līmenī. Komisijas dienestu darba dokumenti "Eiropas sociālo tiesību pīlāra pamatā esošās galvenās ekonomikas, nodarbinātības un sociālās tendences" (SWD (2016) 51) un "ES sociālo tiesību aktu kopums" (SWD(2016)50), 2016. gada 8. marts.

³ [Konferences tīmekļa vietne](#).

⁴ COM(2017) 206 *final*, [pieejams tiešsaistē](#).

⁵ EESC SOC/542, [pieejams tiešsaistē](#)

⁶ Reģionu komitejas atzinums 2868/2016, [pieejams tiešsaistē](#).

⁷ Eiropas Parlamenta rezolūcija 2016/2095(INI), [pieejama tiešsaistē](#).

Iniciatīva par piekļuvi sociālajai aizsardzībai

Lai sagatavotu šo iniciatīvu, tika veiktas vairākas apspriešanās ar ieinteresētajām personām. Tas ietver divu posmu apspriešanās procedūru ar Eiropas sociālajiem partneriem, kā noteikts LESD 154. pantā, kā arī atklātu sabiedrisko apspriešanu.

1. Sākotnējā ietekmes novērtējuma rezultāti

Par sākotnējo ietekmes novērtējumu Komisija saņēma deviņas atsauksmes no privātpersonām/uzņēmumiem Nīderlandē (6), Beļģijā, Vācijā un Apvienotajā Karalistē. Atsauksmēs no iedzīvotājiem/apvienībām Nīderlandē uzsvērts subsidiaritātes princips un tas, ka pašnodarbinātie grib būt atbildīgi par saviem pieņemtajiem lēmumiem, tostarp par risku apdrošināšanu. Apvienotās Karalistes uzņēmējdarbības organizācija savā atbildē norāda, ka dalībvalstīs brīvprātīgas shēmas ir vieglāk īstenot īstermiņā un vidējā termiņā (2–5 gados), taču tās jāīsteno valsts līmenī un tādēļ valdībām varētu būt grūti vienoties. “EuroHealthNet” atbildē īpaša uzmanība pievērsta tam, cik liela nozīme ir sociālajai aizsardzībai, lai samazinātu nevienlīdzību veselības jomā, un Vācijas sociālās apdrošināšanas (DSV) jumta apvienības atbalsta diskusiju par piekļuvi sociālajai aizsardzībai un vēlmi padarīt sociālās aizsardzības sistēmas atbilstošas nākotnes vajadzībām mainīgajā darba pasaulē.

2. Sociālo partneru pirmā posma apspriešanās rezultāti

Sociālo partneru apspriešanās pirmais posms sākās 2017. gada 29. aprīlī, un tas noslēdzās 23. jūnijā.

Apspriešanās piedalījās šādas arodbiedrības: Eiropas Arodbiedrību konfederācija (*ETUC*) un *Eurocadres* un Eiropas Vadošā personāla konfederācija (*CEC*), Eiropas Neatkarīgo arodbiedrību konfederācija (*CESI*), Eiropas Mākslas un izklaides apvienība (*EAEA*) un Eiropas Žurnālistu federācija (*EFJ*). Jānorāda, ka *ETUC* atbildē ir ņemts vērā arī 10 *ETUC* nozares arodbiedrību organizāciju viedoklis.

No darba devēju puses atbildes uz apspriešanas jautājumiem nosūtīja *BusinessEurope*, Eiropas Darba devēju un sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumu centrs (*CEEP*), *EuroCommerce*, Eiropas Amatniecības, mazo un vidējo uzņēmumu asociācija (*UEAPME*), Metālapstrādes, mašīnbūves un tehnoloģiskās rūpniecības Eiropas darba devēju padome (*CEEMET*), Eiropas Pašvaldību un reģionu padome (*CEMR*), Eiropas Darba devēju grupa ķīmisko vielu jautājumos (*ECEG*), Viesnīcu, restorānu un kafējnīcu Eiropā tirdzniecības asociācija (*HOTREC*), Mazumtirdzniecības, vairumtirdzniecības un starptautiskās tirdzniecības pārstāvniecība ES (*EuroCommerce*), Eiropas Savienības Lauksaimniecības organizāciju komitejas darba devēju grupa (*GEOPA-COPA*) un Pasaules Nodarbinātības konfederācija (*WEC*).

Ar piekļuvi sociālajai aizsardzībai saistīto problēmu apzināšana

Sociālie partneri lielā mērā piekrita, ka pastāv problēmas, kas saistītas ar nestandarta nodarbinātības veidos iesaistītu personu un pašnodarbinātu personu piekļuvi sociālajai aizsardzībai.

Tomēr darba devēji uzsvēra, ka ļoti dažāda veida nodarbinātības veidu apvienošana “nestandarta” nodarbinātībā nav piemērota, jo tādējādi netiek ņemtas vērā atšķirības starp šiem dažādajiem veidiem un šajos nodarbinātības veidos strādājošo darbinieku vajadzības un vēlmes, arī attiecībā uz piekļuvi sociālajai aizsardzībai (*BusinessEurope*). *WEC* turklāt

uzsvēra pašnodarbināto personu grupas neviendabīgumu. *UEAPME* aicināja veikt pārliecināto valstu politiku, pielāgotu sociālās aizsardzības sistēmu pieejamības un piedāvājuma apzināšanas pasākumus un aptvēruma sadalījumu pa dažādām grupām. *CEEP* uzsver, ka pastāv dažādi darba tirgus un sociālie modeļi, kas izskaidro dažādos aizsardzības līmeņus.

No otras puses, arodbiedrības uzskata, ka problēmu apzināšana notiek pareizajā virzienā, tomēr to varētu pilnveidot, norādot, ka jauni darba veidi rada neapmierinošu darba kvalitāti un nedrošus apstākļus, un tādēļ drīzāk veicina to, ka trūkst aizsardzības pret dzīvības riskiem, nevis sniedz reālas darba iespējas (*ETUC, Eurocadres*). Problēmas varētu attiecināt arī uz tiesībām uz koplīguma slēgšanu, taisnīgu atlīdzību visiem un tiesībām uz biedrošanās brīvību visiem darbiniekiem (*EFJ*). Arodbiedrības uzsvēra arī to, ka jānodrošina konsekvence ar priekšlikumiem par informāciju par sociālā nodrošinājuma sistēmu Rakstiskā paziņojuma direktīvā. (*ETUC, Eurocadres*).

Svarīgākās sociālās aizsardzības un nodarbinātības pakalpojumu jomas

Arodbiedrības uzskata, ka visas jomas ir vienlīdz svarīgas un veicina integrētu un visaptverošu pieeju sociālajai aizsardzībai neatkarīgi no iepriekš minētajām atšķirībām starp politikas jomām, tostarp tās jomas, uz kurām attiecas SDO Konvencija Nr. 102 (un regula par sociālā nodrošinājuma koordinēšanu). Nosakot prioritātes, *CEC* priekšroku dotu tām jomām, kuras nav visaptverošas. Piekļuve saistītiem nodarbinātības pakalpojumiem būtu jāpiešķir visiem.

Darba devēju viedokļi ir dažādi. *BusinessEurope* uzskata, ka jautājums jau paredz, ka šajā jomā tiks izstrādāta ES iniciatīva (kuru organizācija neatbalsta). *EuroCommerce* apšaubā iespēju klasificēt sociālās aizsardzības virzienus, savukārt *COPA* par prioritāti izvirza nelaimes gadījumus darbā un arodslimības. *HOTREC* norāda uz sociālo aizsardzību kā valsts līmeņa kompetenci, bet uzsver, ka prasmēm, izglītībai un apmācībai vajadzētu būt viegli pieejamai visiem iedzīvotājiem.

ES iniciatīvas aptverto personu loks

Kopumā arodbiedrības atbalsta to, ka ES iniciatīvā tiek aptverts plašs personu loks un ietverti visi darbinieki, kuri strādā nestandarta nodarbinātības veidos, kā arī pašnodarbinātas personas. Tomēr dažas arodbiedrības aicina pirmām kārtām noteikt principus, kā panākt vienotu izpratni ES līmenī par dažādo nodarbinātības veidu juridisko būtību (*CEC, CESI*).

Darba devēji diezgan negribīgi atbild uz jautājumu par ES iniciatīvas aptverto personu loku, jo tie neatbalsta ES iniciatīvu (*BusinessEurope*) vai tie atsaucas uz subsidiaritātes principu (*HOTREC*), vai arī tie uzskata, ka aptverto personu loks būs atkarīgs no attiecīgās iniciatīvas būtības (*EuroCommerce*). *CEMR* uzsver, ka ir nepieciešams precizēt dažādo nodarbinātības veidu juridiskās būtības definīciju, savukārt *COPA* ES juridiskajā iniciatīvā ietvertu visus nestandarta nodarbinātības veidos strādājošos darbiniekus, taču pašnodarbinātas personas ietvertu tikai ieteikumā.

ES tiesību akti un ES līmeņa instrumenti

BusinessEurope, UEAPME un *EuroCommerce* neuzskata, ka izmaiņas ES tiesību aktos šajā jomā ir nepieciešamas vai lietderīgas. Atvērtā koordinācijas metode un Eiropas pusgada process, tostarp kritēriji, būtu pareizie instrumenti, kas ļautu savstarpēji mācīties un apmainīties ar labu praksi. Ir jācenšas uzlabot valstu politikas pasākumi, mācoties no citu valstu attiecīgās prakses. Citas darba devēju organizācijas vērs uzmanību uz nozaru sociālo

dialogu (*COPA*), dalībvalstu kompetencēm un subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem (*CEEMET*, *ECEG*, *EuroCommerce*, *WEC* un *CEEP*).

Arodbiedrības uzskata, ka būtu jāuzlabo ES tiesību akti. *ETUC* un *CESI* uzskata, ka ir labāk jāīsteno spēkā esošie tiesību akti, jo īpaši valsts līmenī. *CEC* norāda uz vajadzību samazināt administratīvo slogu, kas var būt saistīts ar informācijas sniegšanu par personas nodarbinātības situāciju, un nepieciešamību nodrošināt visu tiesību efektīvu pārnēsamību.

Vēlme sākt sarunas

Visas arodbiedrības ir paidušas vēlmi sākt sarunas. Tomēr gadījumā, ja ES sociālie partneri sarunām nepiekrīt, vai gadījumā, ja sarunas ir neveiksmīgas, arodbiedrības mudina Komisiju nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu.

Darba devēji neapsver iespēju sākt dialogu saskaņā ar LESD 155. pantu, jo tie nesaskata vajadzību pēc ES līmeņa rīcības, izņemot mācīšanos no līdzbiedriem un labas prakses apmaiņu (*BusinessEurope*), vai tāpēc, ka šajā jautājumā dominē subsidiaritātes princips (*HOTREC*, *UAPME*) un to var labāk risināt valstu valdības (*EuroCommerce*) vai nozaru sociālajā dialogā (*COPA*). *CEEP* uzsver, ka pirmām kārtām ir jādefinē derīgi rādītāji.

Apspriešanas tvērums

ETUC norādīja, ka trūkst skaidru priekšlikumu par kvalitatīvu darbvietu radīšanu un saskaņotiem rādītājiem to izvērtēšanai, tostarp attiecībā uz piekļuvi sociālajai aizsardzībai. Tādēļ *ETUC* uzskata, ka konstatētie nepietiekamas piekļuves pamataspekti (nepilnības piekļuvē sociālajai aizsardzībai, tiesību pārnēsamības trūkums, kā arī sociālās aizsardzības tiesību pārredzamības trūkums) ir svarīgas risināmās problēmas, bet tā lielāku uzmanību pievērstu problēmām, kas saistītas ar cilvēku atšķirīgajām sociālajām tiesībām uz sociālo aizsardzību un nodarbinātības pakalpojumiem.

Papildu apspriešanās ar sociālajiem partneriem

Nodarbinātības un sociālo lietu ĢD rīkoja divpusējas sanāksmes ar visiem 16 sociālajiem partneriem, kuri sniedza savu ieguldījumu sociālo partneru pirmā posma apspriešanās laikā. Šīs sanāksmes notika laikposmā no 14. jūlija līdz 5. septembrim. Divpusējo sanāksmju mērķis bija pievērsties tehniskiem precizējumiem un iegūt papildu informāciju, kur vien tas iespējams. Saņemtā informācija ir izklāstīta attiecīgajās šā dokumenta sadaļās.

3. Sociālo partneru otrā posma apspriešanās rezultāti

Sociālo partneru apspriešanās otrais posms sākās 2017. gada 20. novembrī, un tas noslēdzās 2018. gada 5. janvārī.

Apspriešanās piedalījās šādas arodbiedrības: Eiropas Arodbiedrību konfederācija (*ETUC*) un *Eurocadres* un Eiropas Vadošā personāla konfederācija (*CEC*), Eiropas Neatkarīgo arodbiedrību konfederācija (*CESI*), Eiropas Mākslas un izklaides apvienība (*EAEA*) un *UNI global union europa*, un Pasaules Nodarbinātības konfederācija (*WEC*).

No darba devēju puses atbildes uz apspriešanas jautājumiem nosūtīja *BusinessEurope*, Eiropas Darba devēju un sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumu centrs (*CEEP*), *EuroCommerce*, Eiropas Amatniecības, mazo un vidējo uzņēmumu asociācija (*UEAPME*), Metālapstrādes, mašīnbūves un tehnoloģiskās rūpniecības Eiropas darba devēju padome (*CEEMET*), Eiropas Darba devēju grupa ķīmisko vielu jautājumos (*ECEG*) un Viesnīcu, restorānu un kafējnīcu Eiropā tirdzniecības asociācija (*HOTREC*).

Seguma, pārnēsamības un pārredzamības mērķi

Arodbiedrības atbalsta iniciatīvas mērķus attiecībā uz segumu, pārnēsamību un pārredzamību. *ETUC* uzskata, ka formāls un faktiskais segums ir ārkārtīgi svarīgs un tam būtu jāpievieno piekļuve *pienācīgai* sociālajai aizsardzībai. Iemaksām un pabalstiem (pašnodarbinātām personām un nestandarta nodarbinātībā iesaistītiem darbiniekiem) vajadzētu būt iespējami vienlīdzīgiem ar tiem, ko paredz standarta darba līgumi (*CESI*). Sociālās aizsardzības tiesību piesaistīšanai personām nevajadzētu radīt sociālās aizsardzības individualizēšanu, un ir jāsauglabā kolektīvā dimensija (*EAEA*). Būtu jānodrošina pilnīga šo tiesību un pabalstu pārnēsamība un uzkrāšana neatkarīgi no nodarbinātības veida vai ilguma (*UNI Europa*). Tika uzsvērts arī tas, cik svarīga ir piekļuve apmācībai un nodarbinātības pakalpojumiem (*Eurocadres*). Visas arodbiedrības piekrita, ka ir vajadzīga lielāka pārredzamība.

Darba devēju viedokļi ir diezgan atšķirīgi. Lielākā daļa darba devēju organizāciju lielā mērā piekrīt trim mērķiem, bet uzsver dalībvalstu kompetenci šajā jomā (*BusinessEurope*, *EuroCommerce*, *CEEMET*, *CEEP* un *UAPME*).

ECEG nepiekrīt viedoklim, ka nestandarta nodarbinātībā iesaistītiem darbiniekiem un pašnodarbinātām personām ir ierobežota piekļuve sociālajai aizsardzībai, un uzskata, ka nav nepieciešams izskatīt kopēju darbinieka definīciju ES līmenī.

HOTREC piekrīt nepieciešamībai palielināt pārredzamību, bet norāda, ka jāsauglabā subsidiaritātes princips, un tādēļ atbalsta pārneses sistēmu apzināšanu valsts līmenī.

Obligāta vai brīvprātīga formālā seguma risinājumi

Visas arodbiedrības atbalsta obligātu formālu segumu, kas pielīdzināts standarta nodarbinātībā iesaistīto darbinieku segumam (*ETUC*, *EAEA*), taču būtu jāņem vērā valstu tradīcijas (*CEC*).

Darba devēji puda dažādus viedokļus par šiem risinājumiem. *ECEG* piekrīt, ka sociālajai aizsardzībai jābūt obligātai, taču darba ņēmējiem vajadzētu būt tiesībām izvēlēties seguma veidu (publiski vai privāti). *BusinessEurope* uzsvēra pašnodarbinātu personu izvēles brīvību. *CEEP* un *EuroCommerce* atbalsta brīvprātīgu formālo segumu, lai ņemtu vērā nodarbinātības veidu daudzveidību un pašnodarbināto personu grupas neviendabīgumu. *HOTREC*, *CEEMET* un *UAPME* uzskata, ka jāsauglabā subsidiaritāte.

Piemērota rīcība faktiskā seguma nodrošināšanai

Arodbiedrībām un darba devējiem ir pretēji viedokļi par piemērotu rīcību. Arodbiedrības dod priekšroku esošo sistēmu izvēršanai un pielāgošanai, tās attiecinot uz visiem iedzīvotājiem neatkarīgi no nodarbinātības veida (*ETUC*), ciktāl tas ir saskaņā ar Līgumiem (*CESI*). Tiek minēta (*Uni europa*, *EAEA*) ES direktīva ar saistošiem minimālajiem principiem un prasībām, taču tai nevajadzētu nedz vājināt spēkā esošo ES *acquis*, nedz arī pazemināt esošos valstu standartus vai izraisīt lejupēju tiesību saskaņošanu.

No otras puses, darba devēju organizācijas iebilst pret juridiski saistošiem pasākumiem šajā jomā, jo tās uzskata, ka jāievēro subsidiaritātes princips (*ECEG*, *HOTREC*), taču tās atbalstītu atvērtās koordinācijas metodes un Eiropas pusgada izmantošanu, kā arī apmaiņu ar paraugpraksi, salīdzinošo novērtēšanu un sociālo rezultātu pārskatu (*BusinessEurope*). Dažas darba devēju organizācijas (*CEEP* un *EuroCommerce*) uzskata, ka Padomes ieteikums ir piemērots.

Atbilstīgas minimālās prasības pārredzamības un pārnēsamības nodrošināšanai

Arodbiedrības uzskata, ka darba tirgus tendences prasa noteikt konkrētus kopīgus minimālos standartus sociālās aizsardzības jomā (*CESE*). Būtu jāgarantē pilnīga pārnesamība, sociālās aizsardzības tiesības sasaistot ar personām, izmantojot vienlīdzīgu aprēķināšanu un summēšanu, bet neizraisot sociālās aizsardzības individualizāciju (*ETUC*).

Daži darba devēji piekrīt tiesību pārnesamības principam, taču pirms juridiski saistošu apstākļu noteikšanas aicina veikt ietekmes novērtējumu (*ECEG*) vai apgalvo, ka jā saglabā subsidiaritāte un jāatbalsta esošo pārneses sistēmu apzināšana (*HOTREC*).

Citi iesaka ES tikai paredzēt vispārīgus noteikumus (*UAPME*) vai vēlētos pārnesamību attiecināt tikai uz sociālās aizsardzības tiesību minimumu (*EuroCommerce*). Ar pārnesamību saistītās administratīvās izmaksas būtu pēc iespējas jāsamazina, un nevajadzētu radīt papildu izmaksas jaunajam darba devējam, kurš uzņemas nodrošināt pārnestās tiesības (*CEEP*).

Vēlme sākt sarunas

Visas arodbiedrības ir paukušas vēlmi sākt sarunas. Tomēr *ETUC* bija pārliecināta, ka vairs nepastāv nosacījumi oficiālām sarunām, un citas arodbiedrības aicina Komisiju nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu pirms 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Darba devēji neapsver iespēju sākt dialogu saskaņā ar LESD 155. pantu, jo tie nesaskata vajadzību pēc ES līmeņa rīcības.

4. Sabiedriskās apspriešanas rezultāti

Atklātā sabiedriskā apspriešana notika no 2017. gada 20. novembra līdz 2018. gada 15. janvārim. Apspriešanā atbildes iesniedza 119 respondenti, proti, 62 organizācijas, 7 pārvaldes iestādes, 37 pilsoņi un 13 citi respondenti (piem., pētniecības institūti, tīkli). Lielākā daļa atbilžu tika saņemtas no valstīm, kurās ir labi attīstītas sociālās aizsardzības sistēmas, piemēram, Vācija (18), Beļģija (16), Francija (15) un Zviedrija (14). 15 nostājas dokumenti tika saņemti galvenokārt no Vācijas (5), Beļģijas (4), Francijas (2) un Apvienotās Karalistes (2) un tos iesniedza pašvaldības un valstu valdības, sociālās aizsardzības nodrošinātāji, kooperatīvi, pašnodarbinātu personu organizācijas, arodbiedrība, nevalstiska organizācija un uzņēmums.

Problēmjaudājumi

Vai piekrītat, ka pastāv informatīvajā dokumentā norādītās problēmas?

Aptuveni divas trešdaļas respondentu piekrita Komisijas konstatētajām problēmām. Lielākā vienprātība bija par faktiskā seguma nepilnībām un tiesiskā regulējuma sarežģītību.

	Piekrītu (atbildes no 119 atbildēm)
Formālā seguma nepilnības	66
Faktiskā seguma nepilnības	78
Nepietiekama pārnesamība	65
Nepietiekama pārredzamība	69
Regulējuma sarežģītība	75
Pastāv arī citas problēmas	62

Principi

Vai domājat, ka šie vispārējie politikas principi jāietver iespējamā ES iniciatīvā?

Vairums respondentu bija lielākoties vienisprātis, ka principi būtu jāīsteno, izmantojot iespējamu ES rīcību, kas ietver pienācīgas sociālās aizsardzības nodrošināšanu visiem darbiniekiem neatkarīgi no viņu nodarbinātības attiecībām, tiesību sasaistīšanu ar strādājošām personām, tiesību pārnesamības un informācijas pārredzamības nodrošināšanu un administratīvo prasību vienkāršošanu. Tikai 14 respondentu piekrita risinājumam “rīcība nav nepieciešama”.

	Piekrītu (atbildes no 119 atbildēm)
Neatkarīgi no darba tiesisko attiecību veida un ilguma darbiniekiem un – salīdzināmos apstākļos – pašnodarbinātām personām ir tiesības uz pienācīgu sociālo aizsardzību	85
Tiesības ir saistītas ar strādājošām personām (un nevis ar līgumu), un tiesības ir pārnesamas	72
Tiesībām un ar tām saistītajai informācijai jābūt pārredzamai	86
Jāvienkāršo administratīvās prasības	82
Rīcība nav nepieciešama	14

Risinājumi

Attiecībā uz minētajiem risinājumiem 69,7 % respondentu norādīja, ka sociālās aizsardzības tiesībām un pienākumiem vajadzētu būt obligātiem attiecībā uz ikvienu darbu neatkarīgi no līguma veida, un 56,3 % respondentu uzskata, ka nestandarta nodarbinātības veidos iesaistīto darbinieku obligātā aizsardzība un iemaksas būtu jāsaskaņo ar standarta nodarbinātībā iesaistīto darbinieku līmeni.

64,7 % respondentu uzskata, ka sociālās aizsardzības tiesībām un pienākumiem vajadzētu būt obligātiem visām pašnodarbinātajām personām, un 47,1 % respondentu uzskata, ka pašnodarbinātu personu obligātā aizsardzība un iemaksas būtu jāsaskaņo ar standarta nodarbinātībā iesaistīto darbinieku līmeni.

Visbeidzot, 52,94 % respondentu uzskata, ka vienota sociālās aizsardzības sistēma visiem strādājošajiem ir vispiemērotākais veids, kā nodrošināt faktisku segumu. Pat 54,6 % respondentu uzskata, ka vienota sociālās aizsardzības sistēma būtu piemērota pašnodarbinātām personām.

Instrumenti

Gandrīz trīs ceturtdaļas (72,3 %) respondentu uzsver, ka nepieciešama ES līmeņa rīcība. 54,6 % respondentu uzskata jaunu ES tiesību aktu (piemēram, direktīvas) ieviešanu par ļoti efektīvu. Tikai 4,2 % respondentu domā, ka ieteikuma ES tiesību akti (piemēram, Padomes ieteikums) būtu ļoti iedarbīgi.

Ietekme

Lielākā daļa respondentu uzskata, ka, ja sociālās aizsardzības tiesības būtu **obligātas** visos nodarbinātības veidos, tam būtu pozitīva ietekme uz Eiropas sabiedrību, darba tirgu, darbiniekiem, publiskajām finansēm un ekonomiku,

Ja sociālās aizsardzības tiesības būtu obligātas visos nodarbinātības veidos, vai, jūsuprāt, tam būtu pozitīva, neitrāla vai negatīva ietekme uz ekonomiku:

	pozitīva (atbildes no 119 atbildēm)
Konkurētspēja	73
Izturētspēja un pielāgošanās spēja	72
Ekonomikas izaugsme	72

bet samērā neitrāla attiecībā uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).

Ja sociālās aizsardzības tiesības būtu obligātas visos nodarbinātības veidos, vai, jūsuprāt, tam būtu pozitīva, neitrāla vai negatīva ietekme uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem:

	neitrāla (atbildes no 119 atbildēm)
Izmaksas	51
Konkurence	45

Savukārt, ja sociālās aizsardzības tiesības būtu **brīvprātīgas** tur, kur pašreiz ir nepilnības, tam būtu neitrāla/negatīva ietekme uz Eiropas sabiedrību, darba tirgu, darbiniekiem, publiskajām finansēm un ekonomiku,

Ja sociālās aizsardzības tiesības būtu brīvprātīgas tur, kur pašreiz ir nepilnības, vai, jūsuprāt, tam būtu pozitīva, neitrāla vai negatīva ietekme uz ekonomiku:

	negatīva (atbildes no 119 atbildēm)	neitrāla (atbildes no 119 atbildēm)
Konkurētspēja	45	43
Izturētspēja un pielāgošanās spēja	49	40
Ekonomikas izaugsme	49	41

bet samērā neitrāla attiecībā uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).

Ja sociālās aizsardzības tiesības būtu brīvprātīgas tur, kur pašreiz ir nepilnības, vai, jūsuprāt, tam būtu pozitīva, neitrāla vai negatīva ietekme uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem:

	neitrāla (atbildes no 119 atbildēm)
Izmaksas	55

Konkurence	62
------------	----